Carolus Clusius college

Overgangsnormen 2026-2027

Versienummer: juni 2026
Eigenaar document: Harrold Hamberg
Instemming DMR: 24 september 2026

Een wereldschool!

Landstede Groep

Inleiding

Een goed en duidelijk overgangsreglement is essentieel omdat het **rechtszekerheid, transparantie en rust** biedt voor alle betrokkenen. Aangezien er geen landelijke wettelijke regels zijn voor overgaan of zittenblijven, bepaalt elke school dit zelf in het schoolbeleid. Een goed overgangsreglement zorgt voor:

- **Duidelijkheid voor leerlingen en ouders:** Het biedt een fundament van voorspelbaarheid waardoor leerlingen precies weten aan welke normen zij moeten voldoen voor bevordering. Dit vermindert stress en onzekerheid.
- **Objectieve besluitvorming:** De regels fungeren als een hulpmiddel om snel te bepalen welke gevallen duidelijk zijn, zodat de docentenvergadering zich kan focussen op de twijfelgevallen.
- **Voorkomen van geschillen:** Onduidelijkheid over normen kan leiden tot klachten en juridische procedures van ouders die menen dat hun kind geen eerlijke kans heeft gekregen.
- **Gelijke kansen:** Heldere criteria dragen bij aan gelijke kansen, omdat beslissingen worden gebaseerd op vooraf vastgestelde normen in plaats van willekeur.

Algemeen

Binnen het Carolus Clusius College volgen leerlingen onderwijs in leerjaren per niveau. Dit betekent dat jaarlijks, voor de zomervakantie, besloten moet worden of een leerling bevorderd kan worden of niet. We hechten eraan dit met grote zorgvuldigheid te doen; het belang voor de leerling is immers groot.
Het is daarom belangrijk dat alle betrokkenen (docenten, leerlingen en ouders) vooraf weten aan welke voorwaarden voldaan moet worden om bevorderd te kunnen worden. In dit document kunt u lezen welke normen dit jaar gehanteerd worden in de diverse niveaus en leerjaren van het CCC.
Tegelijkertijd beseffen we dat elke leerling en situatie uniek is en dat niet alles in regels te vangen is. Daarom heeft de rapportvergadering de mogelijkheid te besluiten over plaatsing van de leerling in die gevallen waarin deze regeling niet voorziet.

1.Toelichting op gebruikte termen

Bevordering	Doorstromen naar het volgende leerjaar.
Doubleren	Herhalen van het schooljaar in hetzelfde leerjaar.
Opstromen	Doorstromen naar een hoger niveau.
Afstromen (gericht bevorderen)	Doorstromen naar een lager niveau.
Bespreekzone	De leerling is niet automatisch bevorderd. De docentenvergadering beslist over de overgang.
Kernvakken	Dit zijn de vakken Nederlands, Engels en wiskunde. Voor mavo 3 en 4 geldt alleen Nederlands als kernvak.
Slaag-/zakregeling	Landelijke normen bij uitslagbepaling eindexamen. Deze tellen als richtlijn bij de overgang.
Voldoende	Een cijfer van 5,50 of hoger.
Tekortpunten	Een cijfer van 4,50 t/m 5,49 (afgerond een 5) telt als één tekortpunt. Een cijfer van 3,50 t/m 4,49 (afgerond een 4) telt als twee tekortpunten. Een cijfer van 2,50 t/m 3,49 (afgerond een 3) telt als drie tekortpunten. Etc.
Gemiddelde cijfer	Het rekenkundig gemiddelde van alle voor de bevordering meetellende vakken afgerond op één decimaal.
Eindcijfer	Het afgeronde cijfer zonder decimalen voor een vak aan het eind van een schooljaar.
Compensatie	Afgeronde cijfers hoger dan een 6 waarbij geldt dat een 7 één compensatiepunt is, een 8 twee compensatiepunten, etc.
Handelingsdelen	Onderdelen die een leerling moet afronden waarbij een boordeling wordt gegeven in de vorm van een O, V of G (onvoldoende, voldoende, goed).
PTA	Bindende set van afspraken per vak in de bovenbouw. Zaken die zijn vastgelegd zijn o.a. het aantal toetsen, de verdeling over het jaar, de weging, de te leren stof, de wijze van afname, mogelijkheden te herkansing, etc. Nadere omschrijf staat in het examenreglement.
Revisie	Na de overgangsvergadering kan een leerlingen voor revisie (heroverweging) in aanmerking komen. Zie hiervoor paragraaf vijf over revisie.
Overgangsvergadering	Overleg van alle lesgevende docenten die bij meerderheid van stemmen beslist over de overgang. Deze beslissing is bindend. De schoolleiding heeft de bevoegdheid het oordeel van de overgangsvergadering naast zich neer te leggen.
Leerjaar	Klas 1, 2, 3, 4, 5 of 6
Niveau	Mavo, havo of vwo (atheneum en gymnasium)

Dakpanklassen	In de eerste klas kennen wij de klassen M/H en H/A. Binnen het TTO hebben wij H/A-klassen in leerjaar 1 en 2. De cijfers waar naar gekeken wordt bij de overgang zijn de jaargemiddelden van het gehele schooljaar (er wordt dus geen knip meer gezet bij het twee semester). • Binnen **1M/H** wordt lesgegeven en getoetst op mavoniveau. Reguliere bevordering is gericht op mavo 2. Een leerling met tenminste een 7,2 gemiddeld en een positief advies in de overgangsvergadering komt in aanmerking om besproken te worden om op te stromen naar havo 2. • Binnen **1H/A** wordt lesgegeven en getoetst op havoniveau. Reguliere bevordering is gericht op havo 2. Een leerling met tenminste een 7,2 gemiddeld en een positief advies in de overgangsvergadering komt in aanmerking om besproken te worden om op te stromen naar atheneum 2. • In de **TTO-HA1** wordt lesgegeven en getoetst op havo-niveau. Aan het einde van het schooljaar bespreekt de mentor met de leerling en ouders wat het gewenste niveau voor klas 2 is. Een leerling met een gemiddelde van een 7,2 of hoger komt in aanmerking om door te gaan op atheneumniveau. In de overgangsvergadering wordt een besluit genomen over de overgang en het niveau voor klas 2. Reguliere bevordering is gericht op TTO-HA2. • Leerlingen in **TTO-HA2** werken op het eigen niveau. Er wordt daarom in deze klas gedifferentieerd lesgegeven. Toetsing vindt plaats op het eigen niveau. Leerlingen die van havo willen opstromen naar atheneum krijgen de kans om dit te laten zien. Uiterlijk voor de kerstvakantie kunnen zij nog overstappen van havo naar atheneum. Het docententeam beslist hierover. Voor opstromen bij de overgang van klas 2 naar klas 3 gelden de algemene opstroomnormen.

2. Algemeen geldende overgangsnormen

Klas 1, 2 en 3

Een leerling wordt automatisch bevorderd wanneer deze voldoet aan de onderstaande voorwaarden:

- Je gemiddelde cijfer is een 6,00 of hoger
- Je hebt maximaal twee tekortpunten
- Je hebt maximaal één tekortpunt in de kernvakken (voor M3 is dit alleen Nederlands). Dit is maximaal één keer een cijfer van 4,50 t/m 5,49 (zie toelichting op gebruikte termen).
- Je hebt geen eindcijfer lager dan een 4
- Handelingsdelen moeten met een voldoende zijn afgerond

NB:

1. De vakken waarvan het eindcijfer meetelt voor de bevordering in klas 1, 2 en 3 havo en 3 vwo zijn: Nederlands, Engels, Duits, Frans, geschiedenis, aardrijkskunde, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, nask, economie en biologie. Dit voor zover deze vakken gegeven worden in het betreffende leerjaar.
   Voor Orfeo tellen daarnaast de cijfers van de vakken Grieks en Latijn mee.
   Voor mavo 3 tellen Nederlands, Engels, wiskunde, Duits, Frans, nask1, nask2, biologie, aardrijkskunde, economie, PVTT, en geschiedenis mee voor het gemiddelde voor zover deze deel uitmaken van het vakkenpakket van de leerling.
   Voor mavo 3 geldt dat ook alle PTA-onderdelen zijn afgerond of verantwoord.

2. De vakken Kunst, LO, muziek en godsdienst moeten met minimaal een voldoende worden afgesloten. De cijfers van deze vakken tellen niet mee in het gemiddelde.

Wanneer je niet voldoet aan de overgangsnorm, kom je in de bespreekzone. Dat betekent dat de overgangsvergadering beslist. Er zijn dan de volgende mogelijkheden:

1. Je wordt alsnog bevorderd naar het volgende leerjaar op hetzelfde niveau.
2. Je wordt bevorderd naar het volgende leerjaar op een lager niveau.
3. Je doubleert in hetzelfde leerjaar op hetzelfde niveau.

Klas 4 en 5

Een leerling wordt automatisch bevorderd wanneer deze voldoet aan de onderstaande voorwaarden:
Je voldoet aan de onderstaande norm:

- Alle eindcijfers zijn minimaal een 6 of hoger, of
- Je hebt één 5 en de rest van de eindcijfers zijn een 6 of hoger, of
- Je hebt twee keer een 5 of één 4 én een gemiddelde van een 6,0 of hoger, of
- Je hebt één 5 en één 4 én een gemiddelde van een 6,0 of hoger, en
- Je hebt geen eindcijfer lager dan een 4
- Je hebt maximaal één tekortpunt in de kernvakken.

Aanvullend geldt dat:

- De cijfers die bij de slaag-zakregeling meetellen in het combinatiecijfer tellen ook in de bevordering mee als gecombineerd cijfer. Er wordt dus gekeken naar het gemiddelde van CKV, godsdienst en maatschappijleer (voor zover deze vakken in het betreffende leerjaar van toepassing zijn). In V5 wordt het afgeronde cijfer van maatschappijleer uit V4 meegenomen.
- Handelingsdelen moeten met een voldoende zijn afgerond
- PTA-onderdelen moeten zijn afgerond of verantwoord
- Je hebt maximaal één onvoldoende, één 5, in de kernvakken

Wanneer je niet voldoet aan de overgangsnorm, kom je in de bespreekzone. Dat betekent dat de overgangsvergadering beslist. Er zijn dan de volgende mogelijkheden:

1. Je wordt alsnog bevorderd naar het volgende leerjaar op hetzelfde niveau
2. Je wordt bevorderd naar het volgende leerjaar op een lager niveau
3. Je doubleert in hetzelfde leerjaar op hetzelfde niveau.

3. Aanvullingen

Opstromen	Na het eerste of tweede jaar kunnen leerlingen doorstromen naar een hoger niveau. Voorwaarde is dat zij tenminste een 7,5 (7,2 in MH1 en HA1) gemiddeld staan, maximaal één tekortpunt hebben **en** een positief advies krijgen van de overgangsvergadering.
Doubleren	• Leerlingen mogen niet tweemaal in hetzelfde leerjaar doubleren. • Het is niet toegestaan om in twee opeenvolgende jaren te doubleren. • Het examenjaar over doen telt niet als doubleren. • Een leerling mag maximaal twee keer doubleren. • In de bovenbouw kan het voorkomen dat een examenonderdeel al is afgesloten. In het examenreglement is omschreven welke mogelijkheden er zijn voor eventuele vrijstellingen.
Stapelen	• Het is mogelijk om na een behaald mavodiploma de onderwijsloopbaan te vervolgen in havo 4. Voorwaarde is het hebben van een 7e vak. Op het CCC is T&T een standaard 7e vak in mavo 4. • Het is mogelijk na een behaald havodiploma de onderwijsloopbaan te vervolgen op het vwo. Voor het eventuele hiaat bij Frans of Duits wordt indien nodig een aansluitingsprogramma aangeboden.
Bijzondere leerroutes	• Een leerling kan van havo of vwo 3 gericht bevorderd worden naar mavo 4. Eventuele gemiste PTA-onderdelen moeten worden ingehaald.

	• Een leerling kan van vwo 4 bevorderd worden naar havo 5, ook als deze leerling al heeft gedoubleerd in vwo 4. Eventuele gemiste PTA-onderdelen moeten worden ingehaald. De overgansvergadering moet in de beslissing nadrukkelijk meewegen dat de leerling een verzwaard programma krijgt door het inhalen van PTA werk. Daarnaast zal deze leerling in tegenstelling tot de reguliere instroom een 'klassiek PWS' moeten maken. De kans van slagen moet gezien bovenstaande reëel worden geacht. • Een leerling kan van vwo 5 naar havo 5. Eventuele gemiste PTA-onderdelen moeten worden ingehaald. • Een leerling die in vwo 5 gedoubleerd heeft, kan na de tweede keer vwo 5 niet meer naar havo 5. • Bij bovengenoemde bijzondere leerroutes kan het voorkomen dat bepaalde onderdelen moeten worden ingehaald. Daarnaast kan het zijn bepaalde onderdelen al zijn afgesloten. De eisen en voorwaarden voor inhalen en vrijstellingen zijn omschreven in paragraaf 7.10 van het examenreglement.

4. Stemprocedure

Belangrijk om te weten is dat er gestemd wordt over het totale beeld van de leerling. De docenten stemmen dus niet allen voor het beeld bij hun eigen vak.
• De aanwezige lesgevende docenten zijn verplicht een stem uit te brengen.
• Besluiten worden genomen op basis van meerderheid van stemmen.
• Ieder vak heeft één stem. Docenten die meerdere vakken lesgeven hebben dus meerdere stemmen. Docenten die een klas delen hebben samen één stem.
• De teamleider/leerlingcoördinator die ook lesgeeft aan de betreffende klas, heeft een stem. De teamleider/leerlingcoördinator die geen lesgeeft aan de betreffende klas, heeft geen stem.

Stemmen in de eerste ronde
Een voorstel is aangenomen/verworpen als de meerderheid (meer dan 50%) van de aanwezige lesgevende docenten voor/tegen stemt. Blanco stemmen is toegestaan. Is er geen beslissing genomen, dan wordt aan het eind van de vergadering over de betreffende leerling een tweede stemming gehouden.
Voorbeeld; In een voorkomend geval dat er 5 stemmen voor, 3 stemmen tegen en 3 stemmen blanco zijn, is er geen meerderheid aan voorstemmers. In dit geval is er een tweede stemronde nodig.

Stemmen in de tweede ronde
Er mag niet blanco worden gestemd. Het voorstel is aangenomen als de meerderheid van de aanwezige lesgevende docenten voor stemt of indien de stemmen staken; anders is het voorstel verworpen.

Stemvolgorde
Wanneer over een leerling meer dan één beslissing kan/moet worden genomen, dan wordt eerst een voorstel geformuleerd gericht op de hoogste afdeling en het hoogst haalbare leerjaar. Wordt dat voorstel niet aangenomen, dan wordt achtereenvolgens beslist over de volgende voorstellen totdat een meerderheidsbeslissing is genomen. Dit gebeurt in afdalende volgorde, tot en met het voorstel gericht op de minst theoretische afdeling en het laagst denkbare leerjaar.
Voorstel 1: bevorderen naar het volgende leerjaar binnen dezelfde afdeling. Indien afgewezen:
Voorstel 2: gericht bevorderen naar het volgende leerjaar op een lagere afdeling (ouders hebben het recht de leerling te laten doubleren op de huidige afdeling). Indien afgewezen:
Voorstel 3: doubleren binnen dezelfde afdeling. Indien afgewezen:
Voorstel 4: doubleren én advies afstromen naar een lagere afdeling (ouders mogen dit advies naast zich neerleggen).

5. Revisie

Een revisieaanvraag is van toepassing op die momenten dat er bepaalde omstandigheden zijn geweest waarvan de ouder(s)/verzorger(s) het vermoeden hebben dat die niet meegewogen zijn in het oordeel van de docentenvergadering. Hieronder staat beschreven hoe een revisie aangevraagd kan worden. Let wel; voor het toekennen van een revisie moet er sprake zijn van informatie die bij het overgangsbesluit nog niet bekend was.

1. Ouder(s)/verzorger(s) kunnen herziening van het oordeel van de bevorderingsvergadering schriftelijk aanvragen.
2. Het verzoek dient uiterlijk dinsdag 6 juli 2026 om 12:00 uur per e-mail ingediend te zijn bij de teamleider van de afdeling.
3. Het schriftelijke verzoek dient voorzien te zijn van alle relevante informatie.
   - Wat is de nieuwe informatie die niet meegewogen is door de docentenvergadering?
   - Waarom was de informatie nog bekend voor de vergadering?
   - Wat is de invloed van de informatie geweest voor het leren van de leerling?
   - Welke uitkomst verwachten de ouder(s)/verzorger(s) van de revisiebijeenkomst?
4. De teamleider belt met de ouder(s)/verzorger(s) of het revisieverzoek ontvankelijk is verklaard door de schoolleiding.
5. Na een eventuele revisievergadering door alle lesgevende docenten, neemt de teamleider contact op met de ouder(s)/verzorger(s) om de uitslag door te geven.
6. De uitkomst van de revisievergadering is bindend.

Mevrouw Leijen, teamleider mavo; sleijen@hetccc.nl
Mevrouw Prins, teamleider havo; aprins@hetccc.nl
Meneer Hamberg, teamleider vwo/tto; hhamberg@hetccc.nl